

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Stanovisko 06/2022

(podle čl. 322 odst. 1 Smlouvy o fungování EU)

**k návrhu nařízení
Evropského parlamentu
a Rady, kterým
se stanoví finanční pravidla
pro souhrnný rozpočet Unie
(přepracované znění)
[2022/0162 (COD)]**

Obsah

	Body
Úvod	01–03
Obecné připomínky	04–05
Konkrétní připomínky	06–48
Zaznamenávání a uchování údajů o příjemcích finančních prostředků EU a vytěžování údajů	07–12
Zadávání veřejných zakázek EU a placení externí odborníci	13–18
System včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES)	19–22
Příspěvky Unie na globální iniciativy	23–26
Výpůjční a úvěrové operace	27–31
Zprávy o finančních nástrojích a rozpočtových zárukách	32–34
Udělovací řízení Unie týkající se bezpečnosti nebo veřejného pořádku	35–38
Různé změny	39–48
Článek 25 – Dary	40–41
Článek 33 – Výkonnost a zásady hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti	42–43
Článek 252 – Schválení konečné konsolidované účetní závěrky	44–48
Příloha	
Navrhované změny	

Úvod

01 Dne 16. května 2022 zveřejnila Komise svůj návrh cílené změny nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (finanční nařízení). Podle právního základu návrhu Komise je Komise povinna konzultovat Účetní dvůr (EÚD)¹ a dne 2. září si naše stanovisko vyžádala Rada a dne 13. září 2022 i Evropský parlament. Tímto stanoviskem je splněn požadavek konzultace.

02 Komise revizi odůvodňuje tím, že je potřeba sladit finanční nařízení s balíčkem víceletého finančního rámce (VFR), aby se výdaje Unie nadále řídily jednotným souborem pravidel. To znamená, že veškerá obecná finanční pravidla budou obsažena ve finančním nařízení, přičemž cílem je poskytnout větší právní jistotu jak pro orgány EU, tak pro příjemce finančních prostředků EU.

03 Komise kromě toho do návrhu zařadila další změny s cílem:

- o provést vylepšení a zjednodušení, která byla identifikována od vstupu finančního nařízení z roku 2018 v platnost;
- o reagovat na události a trendy poslední doby, jako je pandemie COVID-19 a krizové řízení;
- o lépe chránit finanční zájmy EU (například širším využíváním digitalizace);
- o více přispívat k naplňování cílů politiky EU a dosáhnout ještě větší jednoduchosti ve prospěch příjemců finančních prostředků EU.

¹ Smlouva o fungování Evropské unie, čl. 322 odst. 1 písm. a).

Obecné připomínky

04 Komise navrhla finanční nařízení přepracovat, nikoli zrevidovat. Komise uvádí, že cílem přepracovaného znění je „zaměřit se na změny, které jsou skutečně nutné, a nalézt tak rovnováhu“. Výsledkem přepracovaného znění je přijetí nového právního aktu, který v jednotném textu zahrnuje věcné změny dřívějšího aktu a také zbylá nezměněná ustanovení. Nový právní akt tak nahrazuje a zrušuje všechna dřívější znění aktu.

05 V souladu s interinstitucionální dohodou z roku 2001² o využívání metody přepracování právních aktů by se v odůvodnění připojenému k návrhu mělo objasnit, proč se má přepracování provést, a měly by se vysvětlit důvody tohoto postupu, spolu s důvody každé navrhované podstatné změny. Návrh přepracovaného znění musí být dále předložen způsobem, který umožňuje zřetelně odlišit podstatné změny a nové body odůvodnění od nezměněných ustanovení. Na základě analýzy podmínek stanovených v interinstitucionální dohodě a odůvodnění přepracovaného změny, které Komise uvedla v důvodové zprávě, se domníváme, že návrh Komise splňuje podmínky pro provedení přepracovaného znění.

² Interinstitucionální dohoda o systematictějších využívání metody přepracování právních aktů, podepsaná 28. listopadu 2001 (2002/C 77/01).

Konkrétní připomínky

06 V tomto oddíle uvádíme připomínky ke konkrétním změnám navrhovaným Komisí. Naše stanovisko je strukturováno podle témat, která Komise označila v řadě pracovních (neoficiálních) dokumentů, které poskytla Evropskému parlamentu, Radě a EÚD, aby navrhované změny vysvětlila. Zabýváme se jen těmi tématy, k nimž máme konkrétní připomínky.

Zaznamenávání a uchovávání údajů o příjemcích finančních prostředků EU a vytěžování údajů

Dotyčné články

- Článek 2 – Definice;
- Článek 36 – Vnitřní kontrola plnění rozpočtu;
- Článek 275 – Přejícná ustanovení.

Souvislosti

07 Interinstitucionální dohoda³ ze dne 16. prosince 2020 upravuje shromažďování informací a údajů o příjemcích a konečných příjemcích finančních prostředků EU pro účely kontroly a auditu. Informace o osobách a subjektech, které v konečném důsledku přímo či nepřímo využívají finanční prostředky EU (včetně údajů o skutečných majitelích) jsou nutné pro posílení ochrany rozpočtu EU a Nástroje na podporu oživení před podvody a nesrovnalostmi.

08 Pro VFR na období 2021–2027 MFF, pokud se rozpočet provádí ve sdíleném řízení, a pro Nástroj pro oživení a odolnost Komise již navrhla zlepšit shromažďování a interoperabilitu údajů od členských států o příjemcích finančních prostředků EU, včetně údajů o skutečném vlastnictví. Přijatá legislativa však nepředpokládá, že využívání jednotného nástroje pro vytěžování dat a hodnocení rizik poskytnutého Komisí bude povinné. Komise navrhuje, aby se stalo povinným až v příštím VFR. Jak

³ Interinstitucionální dohoda ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavedení nových vlastních zdrojů (2020/L 433 I/28).

jsme zdůraznili ve zvláštní zprávě o ochraně rozpočtu EU⁴, nástroj by měl rovněž využívat údaje dostupné v různých rejstřících na vnitrostátní i unijní úrovni, které jsou relevantní pro vyloučení.

09 Komise navrhuje posílit systémy pro předcházení podvodům, jejich odhalování a reakci na ně prostřednictvím povinného elektronického zaznamenávání a uchovávání údajů o konečných příjemcích a příjemcích finančních prostředků EU (včetně skutečných majitelů) a začlenění těchto údajů do jednotného informačního systému pro vytěžování dat a hodnocení rizik, který poskytne Komise. Přístup do tohoto systému by se neomezoval jen na orgány čerpající finanční prostředky, nýbrž systém by byl k dispozici i vyšetřovacím a kontrolním subjektům EU (včetně EÚD, Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO)).

Stanovisko EÚD

10 Vítkáme záměr vytvořit jednotný integrovaný informační systém pro vytěžování údajů a hodnocení rizik, přístup k němu rozšířený i na vyšetřovací a kontrolní subjekty a možnost více využívat automatické nástroje a nastupující technologie pro účely kontroly a auditu. Takový systém by hrál významnou úlohu v boji proti podvodům, korupci a střetu zájmů ohrožujícím finanční prostředky EU. Doporučujeme však, aby se s jeho povinným využíváním nečekalo až na další VFR.

11 V návrhu se popisují konkrétní údaje, které by se měly o příjemcích a skutečných majitelích příjemců prostředků EU zaznamenávat⁵. Avšak rozsah příjemců, o nichž by se měly údaje zaznamenávat a uchovávat, není tak široký, jak je stanoveno v odvětvových předpisech v oblasti sdíleného řízení a v nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost, protože se výslovně neuvádí společnosti, kterým byly uděleny veřejné zakázky financované z prostředků EU.

12 Navíc v případě sdíleného řízení by se údaje o konečných příjemcích nepředávaly Komisi a nevkládaly do jednotného integrovaného informačního systému. Důvodem je návrh Komise omezit význam pojmu „příjemci finančních prostředků“ EU⁶. Podle návrhu „se odkazy na příjemce finančních prostředků považují za odkazy na příjemce, jak jsou definováni v odvětvových pravidlech“. Tato definice tak nezahrnuje údaje o „konečných příjemcích finančních prostředků“, které mají členské státy povinnost shromažďovat podle odvětvových předpisů, zejména u finančních nástrojů. Členské

⁴ Zvláštní zpráva 11/2022 – Ochrana rozpočtu EU: je třeba lépe využívat černých listin.

⁵ Čl. 36 odst. 6.

⁶ Čl. 36 odst. 9. Tato pozměněná definice je také uvedena v článku 38 návrhu.

státy by tyto údaje měly předávat a údaje by se pak měly zaznamenávat do jednotného integrovaného informačního systému.

Zadávání veřejných zakázek EU a placení externí odborníci

- Článek 153 – Předkládání dokumentace žádosti;
- Článek 164 – Zásady vztahující se na veřejné zakázky a oblast působnosti;
- Článek 169 – Interinstitucionální zadávání veřejných zakázek, společné zadávání veřejných zakázek a zadávání veřejných zakázek jménem členských států;
- Článek 144 – Odmítnutí v udělovacím řízení.

Souvislosti

13 Pandemie COVID-19 ukázala potřebu větší pružnosti při zadávání veřejných zakázek v dobách krize. Nástroj pro mimořádnou podporu již byl pozměněn, aby veřejné zakázky mohly být zadávány pružněji (například společné zadávání veřejných zakázek), a Komise nyní navrhuje podobnou míru pružnosti ve finančním nařízení. Sem patří i aktualizovaná definice krize, která zahrnuje mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví jako COVID-19. Návrh se rovněž zabývá digitalizací zadávání veřejných zakázek a zakázkami z více zdrojů. Komise dále předkládá návrhy, které řeší problém, s nímž se potýká na trhu placených externích odborníků, a posilují ustanovení upravující profesní střet zájmů.

Stanovisko EÚD

14 Navrhované změny obecně vítáme. Přesto však bychom chtěli upozornit na některé skutečnosti.

15 V případě zakázek zadaných delegacemi Unie nebo zadaných výlučně v zájmu delegací Unie ve třetích zemích Komise navrhuje, aby veřejný zadavatel mohl omezit předkládání nabídek dopisem pouze na jeden z obvykle požadovaných prostředků⁷ (buď poštou, nebo kurýrní službou, případně osobním doručením do prostor příslušné schvalující osoby). Tato změny by mohla omezit hospodářskou soutěž. Případné omezení týkající se doručení dopisem by mělo být dobře odůvodněno a doloženo.

⁷ Čl. 153 odst. 5.

16 Pravidla obecného finančního nařízení pro zadávání veřejných zakázek platí přímo pro subjekty podle článku 70 a pro partnerství veřejného a soukromého sektoru podle článku 71 (jak stanoví jejich rámcové finanční nařízení a jejich individuální finanční nařízení). V návrhu Komise⁸ se uvádí, že „[p]říslušná schvalující osoba se při zahájení zadávacího řízení může dovolávat vyhlášení krizové situace, pouze pokud je dané řízení odůvodněno krajně naléhavou situací plynoucí z krize“ a že vyhlášení krizové situace závisí na „příslušných interních předpisech“. Takové vyhlášení krizové situace provedené v souladu s „příslušnými interními předpisy“ otevírá dveře možnosti, že jednotlivé subjekty EU budou mít rozdílné interní předpisy o vyhlášení krizové situace. Vzniká tak riziko nejednotného uplatňování.

17 Jiná navrhovaná změna umožňuje, aby veřejný zadavatel, který zahájil zadávací řízení⁹, doplnil v případě vyhlášení krizové situace¹⁰ další veřejné zadavatele. Není upřesněno, zda krizovou situaci musí vyhlásit všichni veřejní zadavatelé podle svých příslušných interních pravidel, nebo ji musí vyhlásit pouze vedoucí veřejný zadavatel. Mělo by se vyjasnit, zda se od zúčastněných veřejných zadavatelů vyžaduje koordinovaný přístup.

18 Vítáme navrhovanou změnu, která vyžaduje, aby příslušná schvalující osoba odmítla v udělovacím řízení účastníka, který má protichůdné zájmy¹¹. Navrhujeme ještě jednu drobnou změnu článku 144, viz [příloha](#).

System včasného odhalování rizik a vyloučení hospodářských subjektů (EDES)

- Článek 138 – Ochrana finančních zájmů Unie prostřednictvím odhalování rizik a ukládání správních sankcí;
- Článek 139 – Kritéria pro vyloučení a rozhodnutí o vyloučení;
- Článek 142 – Doba vyloučení a promlčecí lhůta;

⁸ Čl. 164 odst. 6.

⁹ Čl. 169 odst. 1.

¹⁰ Podle čl. 164 odst. 6.

¹¹ Čl. 144 odst. 1.

- o Článek 152 – Systémy elektronické výměny;
- o Článek 153 – Předkládání dokumentace žádosti.

Souvislosti

19 Komise navrhla řadu rozsáhlých a podrobných změn týkajících se systému včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES), který byl předmětem „[...] naší zvláštní zprávy o ochraně rozpočtu¹²“. Příslušné změny se dotýkají hlavně oddílu finančního nařízení, který pojednává o EDES.

Stanovisko EÚD

20 Vítáme navrhované změny, které mají rozšířit EDES i na sdílené řízení, což jsme doporučovali ve své zvláštní zprávě. Vítáme také návrh Komise, aby pro výdajové programy v přímém řízení, jako je Nástroj pro oživení a odolnost, u nichž jsou příjemci členské státy, platily odpovídající mechanismy vyloučení. Tyto změny vytvoří u všech způsobů řízení jednotný právní základ pro zpracování důkazů o vážných pochybeních¹³, které byly poskytnuty z vnitrostátních nebo unijních zdrojů¹⁴. Avšak prostor pro vyloučení nevěrohodných protistran, které tak neobdrží finanční prostředky EU, zůstane větší v přímém řízení než ve sdíleném řízení, takže s protistranami, které se nachází v situaci vyloučení, se nebude nakládat jednotně ve všech způsobech řízení, jak jsme doporučili ve zvláštní zprávě o ochraně rozpočtu EU.

21 Vítáme rovněž návrh zrychleného řízení o vyloučení¹⁵, které by podle Komise platilo v případech pravomocného rozsudku nebo správního rozhodnutí vydaného orgánem některého členského státu nebo třetí země ve věci závažného pochybení, nebo v případě rozhodnutí o vyloučení vydaného mezinárodní organizací, Evropskou investiční bankou nebo Evropským investičním fondem, pokud tyto organizace mají rovnocenný postup. Podle Komise je účelem změny poskytnout právní základ, podle kterého by bylo možné pro příslušné případy stanovit zjednodušené řízení o sporných otázkách s protistranou. Máme za to, že zjednodušené řízení o sporných otázkách stanoví Komise společně s výborem EDES. Komise by měla v navrhované změně popsat účel zrychleného řízení.

¹² Zvláštní zpráva 11/2022 – Ochrana rozpočtu EU: je třeba lépe využívat černých listin.

¹³ Čl. 139 odst. 1.

¹⁴ Čl. 138 odst. 2.

¹⁵ Čl. 139 odst. 8.

22 Bereme na vědomí a vítáme i další změny, které mají posílit EDES. Týkají se:

- zahrnutí skutečných majitelů, přidružených subjektů a osob vyloučených protistran s řídicí pravomocí do EDES¹⁶, jak jsme doporučili ve své zvláštní zprávě,
- střetu zájmů jako samostatného důvodu pro vyloučení (sladění se směrnicí EU o zadávání veřejných zakázek)¹⁷,
- odmítnutí spolupracovat při vyšetřování, kontrole nebo auditu prováděných subjekty EU (jako výslovný důvod vyloučení)¹⁸,
- podněcování k diskriminaci, nenávisti nebo násilí¹⁹,
- vyloučení nespolehlivých ručitelů²⁰,
- domněnky oznámení obsahu výzvy v rámci sporného řízení a správního rozhodnutí²¹,
- doložení nápravných opatření²².

Příspěvky Unie na globální iniciativy

- Článek 240 – Příspěvky Unie na globální iniciativy

Souvislosti

23 Globální iniciativy jsou popsány jako sdružené fondy poskytnuté větším počtem dárců, které slouží k podpoře globálního cíle (například změna klimatu, vzdělávání a boj proti AIDS). Komise považuje účast na těchto fondech za nejefektivnější způsob, jak přispívat k dosažení klíčových cílů politiky EU a současně pomáhat v boji proti globálním výzvám, před nimiž mezinárodní společenství stojí.

¹⁶ Čl. 138 odst. 2.

¹⁷ Čl. 139 odst. 1 písm. c) bod iv).

¹⁸ Čl. 139 odst. 1) a článek 142.

¹⁹ Čl. 139 odst. 1 písm. c) bod vi).

²⁰ Čl. 138 odst. 2.

²¹ Články 152 a 153.

²² Čl. 139 odst. 10.

24 Dle názoru Komise není struktura řízení stávajících rozpočtových nástrojů vhodná k tomu, aby EU přispívala ke stanoveným globálním iniciativám, zejména pokud je EU méně významným dárce. V takových případech umožňuje nový článek přispívat k určité iniciativě bez přímé vazby na náklady či konkrétní výsledky, avšak za určitých stanovených konkrétních podmínek.

Stanovisko EÚD

25 Domníváme se, že pokud neexistuje vazba mezi příspěvkem a vzniklými náklady či konkrétními výsledky, omezuje to schopnost EU kontrolovat, jak byly její finanční prostředky použity. Konstatujeme též, že Komise nenavrhuje definici „globální iniciativy“.

26 Soudíme, že příjemce příspěvku by měl každý rok Komisi předkládat dostatečné informace o operačních a správních výdajích příslušné globální iniciativy. Komise by pak měla pro rozpočtový orgán vypracovat výroční zprávu o příslušných rizicích a o efektivnosti a účinnosti těchto příspěvků, aby bylo možno pokračování či přerušení těchto příspěvků zdůvodnit. Navrhovaná změna článku 240 je obsažena v [příloze](#).

Výpůjční a úvěrové operace

- Článek 52 – Uspořádání rozpočtu.

Souvislosti

27 Komise je povinna pravidelně a komplexně informovat Evropský parlament a Radu o všech aspektech strategie řízení dluhu²³. Evropský parlament, Rada a Komise také společně rozhodly, že po přijetí nástroje NextGenerationEU (NGEU)²⁴ budou ustanovení o podávání zpráv o výpůjčních a úvěrových operacích „posouzena a případně revidována“ v rámci příští revize finančního nařízení.

28 Komise vypracovává různé zprávy, které se zabývají různými druhy výpůjčních programů, závazky a správou pokladny, avšak požadavky na tyto zprávy nejsou přesně stanoveny. Nepředkládá pravidelnou a komplexní zprávu o provádění své strategie řízení dluhu a o plnění cílů v oblasti řízení dluhu v souvislosti s NGEU a dalšími

²³ Čl. 5 odst. 3 rozhodnutí Rady 2020/2053 (ORD).

²⁴ Nařízení Rady COM(2020) 441, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19.

výpůjčními programy EU. Jako příklady těchto cílů lze uvést střednědobé až dlouhodobé výpůjčky za nejnižší možné náklady a udržování obezřetné míry rizika.

29 Návrh Komise²⁵ stanoví, že návrh rozpočtu má obsahovat „komplexní přehled výpůjčních a úvěrových operací“.

Stanovisko EÚD

30 Vítáme cíl Komise zlepšit rozpočtovou dokumentaci o výpůjčních a úvěrových operacích. Avšak účel a obsah navrhovaného „komplexního přehledu“ nejsou jasné, zejména zda se bude zabývat prováděním strategie Komise pro řízení dluhu. Dále není zřejmé, jak se budou informace v „komplexním přehledu“ lišit od informací o „probíhajících kapitálových operacích a správě dluhu“, které mají být poskytovány podle čl. 52 odst. 1 písm. d) bodu iii). Není jasné, jakou bude mít další přehled přidanou hodnotu, vzhledem k tomu, že několik zpráv již přehled výpůjčních a úvěrových operací obsahuje.

31 Další přehled výpůjček a úvěrů neřeší nedostatek komplexních zpráv o provádění strategie Komise pro řízení dluhu a o plnění cílů v oblasti řízení dluhu v souvislosti s NGEU a dalšími výpůjčními programy EU. Skutečnost, že tyto informace nejsou dostupné, znamená, že odpovědnost Komise za některé cíle v oblasti řízení dluhu zůstane nejasná.

Zprávy o finančních nástrojích a rozpočtových zárukách

- o Článek 41 – Návrh rozpočtu;
- o Vypuštěný článek 250 – Výroční zpráva o finančních nástrojích, rozpočtových zárukách a finanční pomoci.

Souvislosti

32 Finanční nařízení ukládá Komisi řadu vykazovacích povinností, pokud jde o podmíněné závazky a společný rezervní fond. Cílem návrhu Komise je zjednodušit vykazování finančních nástrojů a rozpočtových záruk.

²⁵ Čl. 52 odst. 1 písm. d) bod iii).

Stanovisko EÚD

33 Komise kromě jiného navrhuje odstranit článek 250, který stanoví vypracovat zprávu obsahující informace například o finanční pomoci členským státům a třetím zemím, které se v současné době jinde nevykazují. Pohnutkou Komise k odstranění článku 250 je předkládat komplexní zprávy o finančních nástrojích a rozpočtových zárukách spíše v pracovních dokumentech přiložených k návrhu rozpočtu a vypracovaných v souladu s čl. 41 odst. 4 a čl. 41 odst. 5.

34 Pokud by se již zpráva podle článku 250 nevypracovávala, hrozilo by, že souhrnné údaje o podmíněných závazcích EU vyplývajících z rozpočtových záruk a finanční pomoc nebudou vykazovány ve stejném rozsahu. Zpráva podle článku 250 poskytuje přehled celkové rizikové expozice EU a systému řízení rizik a také analýzu podmíněných závazků podle kategorie: rozpočtové záruky a finanční pomoc členským státům a třetím zemím. Obsahuje rovněž posouzení udržitelnosti podmíněných závazků EU. Zpráva podle článku 250 je v současnosti jedinou zprávou, v níž jsou vykazány všechny druhy podmíněných závazků a celkové částky. Vzhledem ke zvýšenému objemu a významu podmíněných závazků EU²⁶ navrhuje vykazovací povinnost podle článku 250 finančního nařízení zachovat. Eventuálně by Komise měla obsah zprávy podle článku 250 začlenit v plném rozsahu do jiné veřejně přístupné zprávy.

Udělovací řízení Unie týkající se bezpečnosti nebo veřejného pořádku

- o Článek 137 – Ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku.

Souvislosti

35 Komise má v úmyslu zřídit horizontální rámec pro udělovací řízení Unie v případech, kdy je nutná ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku Unie a jejích členských států. K tomuto účelu stanoví navrhované nové ustanovení řadu konkrétních podmínek pro subjekty účastnící se udělovacích řízení Unie, které se týkají bezpečnosti nebo veřejného pořádku. Dále stanoví pravidla a postupy pro uplatňování těchto podmínek v souladu s mezinárodními závazky Unie, zejména v oblasti zadávání veřejných zakázek.

²⁶ Viz kapitola 2 výroční zprávy EÚD za rok 2021.

Stanovisko EÚD

36 Domníváme se, že navrhované úpravy, které stanoví „zvláštní podmínky, za nichž se udělovacích řízení Unie týkajících se bezpečnosti nebo veřejného pořádku mohou účastnit subjekty ze třetích zemí“, jsou v souladu s vývojem v této oblasti, například nařízením o prověřování přímých zahraničních investic²⁷, které Komisi a členskými státy ukládá povinnost prověřovat přímé zahraniční investice, které by mohly ovlivnit bezpečnost nebo veřejný pořádek.

37 Nařízení o prověřování přímých zahraničních investic však situace vyvolávající obavy o „bezpečnost a veřejný pořádek“ popisuje²⁸, což návrh nečiní. Soudíme, že by to mohlo vést k nejednotnému uplatňování pravidla. Navrhujeme tudíž vydat komplexní prováděcí pokyny.

38 Návrh dále stanoví, že není-li vyžadováno rozhodnutí o financování, rozhodne o tom, zda konkrétní udělovací řízení mají vliv na bezpečnost nebo veřejný pořádek, příslušná schvalující osoba²⁹. Navrhujeme, aby byl základ pro takové rozhodnutí schvalující osoby stanoven v podrobných prováděcích pokynech.

Různé změny

Souvislosti

39 Návrh Komise obsahuje řadu různých změn, které nebyly předloženy ve zvláštním pracovním dokumentu. Týkají se hlavních témat přepracovaného znění, která jsou popsána v bodě **02**.

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie.

²⁸ Článek 4: „Faktory, které mohou [být zohledněny] [při určování toho, zda může mít přímá zahraniční investice vliv na bezpečnost nebo veřejný pořádek“.

²⁹ Čl. 137 odst. 2.

Článek 25 – Dary

Souvislosti

40 Orgány a instituce EU smějí přijímat dary. Avšak dary v hodnotě nejméně 50 000 EUR, které jsou spojeny s finančními náklady převyšujícími 10 % hodnoty daru, musí schválit Evropský parlament a Rada. Tyto náklady mohou kupříkladu souviset s dopravou a distribucí darovaných vakcín. S ohledem na zkušenosti získané během pandemie COVID-19 navrhuje Komise zrušit podmínku schválení věcných darů v hodnotě nejméně 50 000 EUR³⁰ Evropským parlamentem a Radou za výjimečných okolností v oblasti humanitární pomoci, mimořádné podpory, civilní ochrany nebo pomoci pro řešení krizí.

Stanovisko EÚD

41 Navrhujeme, aby v zájmu zachování transparentnosti finanční nařízení vyžadovalo, aby Komise Evropskému parlamentu a Radě podávala o využívání výjimky zprávy.

Článek 33 – Výkonnost a zásady hospodárnosti, efektivnosti a účinnosti

Souvislosti

42 Komise navrhuje, aby programy a činnosti byly prováděny tak, aby vedly k dosažení stanovených cílů, aniž by významně poškozovaly environmentální cíle, jako je zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se změně klimatu, udržitelné využívání a ochrana vodních zdrojů a prevence znečištění³¹.

Stanovisko EÚD

43 Vítáme provedenou změnu, kterou jsme doporučili ve zvláštní zprávě 22/2021 – Udržitelné financování: jsou zapotřebí důslednější opatření EU, aby se finanční prostředky přesměrovaly k udržitelným investicím. Dopad této změny bude záviset na tom, jak bude „významné poškození“ vykládáno v odvětvových předpisech a posuzováno v praxi.

³⁰ Čl. 25 odst. 3.

³¹ Čl. 33 odst. 2 písm. d).

Článek 252 – Schválení konečné konsolidované účetní závěrky

Souvislosti

44 Komise navrhuje zkrátit lhůtu EÚD pro zaslání připomínek k předběžným účetním závěrkám o jeden měsíc. Dále navrhuje, aby EÚD byl povinen přijmout stanovisko ke spolehlivosti účetní závěrky do 31. července.

Stanovisko EÚD

45 Komise zdůvodňuje zkrácení lhůt tím, že v praxi se již dodržují. Je sice pravda, že EÚD sděluje dopisem výsledek své práce v souvislosti s účetní závěrkou do 31. července, tj. před zveřejněním svého výroku, k čemuž obvykle dochází v říjnu, ale v případě ostatních subjektů uvedených v článku 247 tak dosud nečinila.

46 Současně lhůta Komise (31. březen) a ostatních subjektů (1. březen)³² pro předání předběžné účetní závěrky EÚD zůstává stejná.

47 Návrh představuje pro EÚD významnou změnu. Týká se to zejména auditu subjektů Unie podle článků 70 a 71 vzhledem k jejich počtu. Návrhem se o jeden měsíc zkracuje doba, kterou na provedení auditu účetní závěrky EÚD má. Ohrozilo by to dostatečnost a kvalitu základu pro prohlášení o věrohodnosti. Kratší lhůty také znamenají, že by se přerušila souvislost mezi časovým rozvrhem pro audit účetní závěrky a časovým rozvrhem pro audit legality a správnosti. Tento stav by dále ovlivnil proveditelnost kontrolní práce a sporných řízení ve stanovených lhůtách.

48 Proto se domníváme, že navrhovaná úprava by se v současné době neměla uskutečnit. Místo toho navrhujeme navázat dialog mezi Komisí a EÚD s cílem stanovit realistický způsob revize lhůt, který by se uplatnil během příštího přezkumu finančního nařízení.

³² Současná článek 245 finančního nařízení.

Toto stanovisko přijal Účetní dvůr v Lucemburku na svém zasedání dne 27. října 2022.

Za Účetní dvůr

Tony Murphy
předseda

Příloha

Navrhované změny

V **tabulce 1** předkládáme navrhované konkrétní změny a poznámky týkající se návrhu Komise. **Tabulka 2** obsahuje méně důležité změny, které navrhujeme, avšak v samotném stanovisku neuvádíme.

Tabulka 1 – Změny uvedené ve stanovisku

Znění návrhu	Navrhovaná změna	Poznámky
<p>Čl. 240 odst. 2 Na příspěvky Unie na globální iniciativy se s přihlédnutím k povaze financování z prostředků Unie vztahují tyto podmínky:</p> <p>i) [...];</p> <p>ii) [...];</p> <p>iii) [...];</p> <p>iv) [...];</p> <p>v) [...].</p> <p>V případě podezření na závažné nesrovnalosti, jako je podvod, korupce nebo střet zájmů, příslušná schvalující osoba, Úřad evropského veřejného žalobce ve vztahu k členským státům účastnícím se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, OLAF a Účetní dvůr využijí pravidla iniciativy k vyžádání dodatečných informací a provádění společných auditů, kontrol nebo vyšetřovacích misí s příslušným orgánem iniciativy v souladu s článkem 129.</p> <p>(3) [...].</p> <p>(4) [...].</p>	<p>Čl. 240 odst. 2 Na příspěvky Unie na globální iniciativy se s přihlédnutím k povaze financování z prostředků Unie vztahují tyto podmínky:</p> <p>i) [...];</p> <p>ii) [...];</p> <p>iii) [...];</p> <p>iv) [...];</p> <p>v) [...];</p> <p>vi) pravidla iniciativy zaručují práva Evropského účetního dvora provádět audit, jak to stanoví článek 287 SFEU.</p> <p>V případě podezření na závažné nesrovnalosti, jako je podvod, korupce nebo střet zájmů, příslušná schvalující osoba, Úřad evropského veřejného žalobce ve vztahu k členským státům účastnícím se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 a OLAF a Účetní dvůr využijí pravidla iniciativy k vyžádání dodatečných informací a provádění společných auditů, kontrol nebo vyšetřovacích misí s příslušným orgánem iniciativy v souladu s článkem 129.</p> <p>(3) [...].</p> <p>(4) [...].</p>	

Znění návrhu	Navrhovaná změna	Poznámky
	<p>(5) Komise obdrží každý rok od přijímajícího subjektu dostatečné informace o operačních a správních výdajích příslušné globální iniciativy.</p> <p>(6) Komise vypracuje pro rozpočtový orgán výroční zprávu o příslušných rizicích a o efektivnosti a účinnosti těchto příspěvků, aby bylo možno pokračování či přerušování těchto příspěvků zdůvodnit.</p>	

Tabulka 2 – Ostatní navrhované změny

Znění návrhu	Navrhovaná změna	Poznámky
<p>Čl. 38 odst. 1 (poslední pododstavec):</p> <p>„Povinnost stanovená v prvním pododstavci tohoto odstavce platí i pro ostatní orgány Unie, pokud plní rozpočet v souladu s čl. 59 odst. 1.“</p>	<p>„Povinnost stanovená v prvním pododstavci tohoto odstavce platí i pro ostatní orgány Unie, pokud plní rozpočet v souladu s čl. 59 odst. 1.“</p>	<p>Zde se opakuje bod uvedený v prvním pododstavci jako změna.</p>
<p>Čl. 144 odst. 1 písm. d) má protichůdné zájmy, které mohou negativně ovlivnit plnění zakázky v souladu s bodem 20.6 přílohy I.</p>	<p>d) má protichůdné profesní zájmy, které mohou negativně ovlivnit plnění zakázky v souladu s bodem 20.6 přílohy I.</p>	<p>Sladění s novou definicí „protichůdného profesního zájmu“ v článku 2.</p>
<p>Čl. 158 odst. 4 písm. c) podléhají nezávislému externímu auditu prováděnému auditorem funkčně nezávislým na dotčené osobě či subjektu v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy;</p>	<p>podléhají nezávislému externímu auditu prováděnému auditorem funkčně nezávislým na dotčené osobě či subjektu v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy;</p>	<p>„funkčně nezávislým na dotčené osobě či subjektu“ je nadbytečné, protože na začátku věty je uvedeno „nezávislému externímu“.</p>
<p>Čl. 158 odst. 6) Při akcích financovaných větším počtem dárců, kdy příspěvek Unie hradí výdaje, spočívá postup stanovený v odstavci 4...</p>	<p>Čl. 158 odst. 6) Při akcích financovaných větším počtem dárců, kdy příspěvek Unie hradí výdaje, spočívá postup stanovený v odstavci 4 článku 159...</p>	<p>Všimli jsme si, že čl. 158 odst. 6 je shodný s čl. 159 odst. 7. Avšak odkaz na odstavec 4 není v tomto případě správný a měl by se změnit na čl. 159 odst. 4.</p>